

Ders 56

LESSON 56

Doğruluk Yolu

THE WAY OF RIGHTEOUSNESS

Peygamber Yeremya

THE PROPHET JEREMIAH

Yeremya

Dinleyici dostlar, size esenlik olsun.

Ön gördüğü doğruluk yolunu herkesin anlaması ve bu yola boyun eğmesini isteyen ve O'nun ile sonsuza kadar gerçek esenliğe sahip olmasını arzu eden esenlik Rabbi Tanrı'nın adı ile sizleri selamlıyoruz. *Doğruluk Yolu* adlı programınızı sunmak üzere bugün tekrar sizler ile beraber olabildiğimiz için mutluyuz.

Son programımızda, peygamber **Yeşaya'nın** gelecek olan Mesih hakkında pek çok şey yazdığını dinledik. Tanrı, Mesih'in doğumundan yedi yüz yıl önce, günahkarların bu Kurtarıcısının nasıl Tanrı'nın huzurundan çıkıp geleceğini, bir bakireden doğacağını ve Kendisinden başka hiç kimsenin yapamayacağı mucizeler yapacağını Yeşaya'nın zihnine yerleştirdi. Ancak tüm bunlara rağmen Yeşaya aynı zamanda Mesih'in dünyanın günahlarını ödemek için kurban edilen bir kuzu gibi Kanını dökceğini de önceden bildirdi. Ve bir kez kurban edildikten sonra ölüme karşı zafer kazanacak, O'na inanan herkese sonsuz yaşam sağlayarak ölümden dirilecekti. Bugün Tanrı'nın bir başka büyük peygamberi olan **peygamber Yeremya** hakkında inceleme yapmayı planlıyoruz.

Yeremya, peygamber Yeşaya'dan yaklaşık yüz yıl sonra yaşadı. Daha önce görmüş olduğumuz gibi İsrail ulusu artık bir arada olan bir ulus değildi. Bölünerek iki ulus haline gelmişti: İsrail ve Yahuda. Yeremya'nın zamanında kuzeyde bulunan **İsrail** krallığı yıkıldı. Tanrı, İsrail halkını düşmanlarının eline teslim etti, çünkü peygamberlerin mesajına inanmadılar ve günahlarından tövbe etmediler. Böylece Yahudi uluslarından **yalnızca Yahuda kaldı**. Yahuda, güneydeki ulustu. Başkenti, Süleyman'ın inşa ettiği tapınağın bulunduğu Yeruşalim'di. Daha önce öğrenmiş olduğumuz gibi, Yahuda oymağı, Tanrı'nın Mesih'i, aracılığı ile dünyaya getirmeyi vaat etmiş olduğu oymaktı.

Yeremya bir Yahudi'ydi. Yeruşalim'den beş kilometre uzakta bulunan küçük bir kentte dünyaya geldi. Yeremya'nın babası Yeruşalim'deki tapınakta kahin olarak hizmet etti. O dönemde Yeruşalim'deki Yahudilerin çoğu, atalarının geleneklerini izliyorlar ve **dindarlıklarını** hala yoğun bir şekilde sürdürüyorlardı. **Ama Rab Tanrı'nın Sözü'ne kulak asmadılar**. Ama Yeremya, Tanrı'nın Sözü'nü bağrına basan ve ona itaat eden bir adamdı. Yeremya, Tanrı'nın, Mesih'i dünyaya göndereceği günü özlemle bekliyordu.

Şimdi Tanrı'nın Yeremya'ya peygamber olması için nasıl çağrıda bulunduğunu dinleyelim. Yeremya kitabının birinci bölümünde Yeremya şunları yazdı:

(Yeremya 1) ⁴Rab bana şöyle seslendi: ⁵“**Ana rahminde sana biçim vermeden önce tanıdım seni. Doğmadan önce seni ayırdım, uluslara peygamber atadım.**” ⁶Bunun üzerine, ‘Ah Egemen Rab, konuşmayı bilmiyorum, çünkü gencim’ diye karşı çıktım. ⁷RAB, ‘Gencim’ deme” dedi. “Seni göndereceğim herkese gidecek, sana buyuracağım her şeyi söyleyeceksin. ⁸Onlardan korkma, çünkü seni kurtarmak için ben seninleyim.” Böyle diyor Rab. ⁹Sonra RAB elini uzatıp ağzıma dokundu, ‘İşte sözlerimi ağzına koydum’ dedi, ¹⁰Bak, ülkelerin ve ulusların kökünden sökülmesi, yıkılıp yok olması, yer ile bir edilmesi, kurulup dikilmesi için bugün sana yetki verdim.’

Tanrı, böylece, Yeremya’yı, O’nun peygamberi olması için çağırıyordu. Tanrı, onu, diğer Yahudi kardeşlerine gitmesi ve günahlarından tövbe etmedikleri ve Rabbe ve O’nun kutsal Sözü’ne dönüş yapmadıkları takdirde, Tanrı’nın onları yargılayacağını bildirmesi için atadı. Yeremya’nın görevi ağır ve zordu, çünkü **Yahudiler, hiç kimsenin kendilerine, uyguladıkları dindar işlerin Tanrı’yı hoşnut etmediğini söylemesinden hoşlanmazlardı.** Ama peygamber Yeremya insanları hoşnut etmeye çalışan biri değildi. Bu nedenle, Yeremya Yeruşalim’de ve Yahuda ülkesinin her yerinde yirmi dört yıl süre ile Tanrı’nın Sözü’nü duyurdu ve şöyle konuştu: “Tanrı benim sizleri uyarmamı istiyor; eğer günahlarınızdan tövbe etmez ve Rabbin Sözü’ne itaat etmezseniz, Tanrı, Babil ulusunun ordusuna izin verecek ve bu ordu Yeruşalim’e girecek, kenti ve tapınağı yakarak yok edecek! Ve hepinizi çok uzaklardaki bir ülkeye tutsaklar olarak alıp götürecekler!” Yeremya’nın Yahuda ülkesinde yaşayan Yahudilere ilan ettiği mesaj buydu.

Yeremya’nın Yahudi kardeşlerini uyardığı mesajların yazılı bulunduğu bölümlerden birkaç tanesini okuyalım. Yeremya kitabının yedinci bölümünde yazılı olanları okuyalım:

(Yeremya 7) ¹RAB Yeremya’ya şöyle seslendi: ² ‘**Rabbin tapınağının kapısında durup şu sözü duyur.** De ki, ‘Rabbin sözünü dinleyin, ey Rabbe tapınmak için bu kapılardan giren Yahuda halkı! ³İsrail’in Tanrısı , Her Şeye Egemen Rab diyor ki: Yaşantınızı ve uygulamalarınızı düzeltin. O zaman burada kalmanızı sağlarım. ⁴“Rabbin Tapınağı, Rabbin Tapınağı, Rabbin Tapınağı buradadır!” gibi aldaticı sözlere güvenmeyin. ⁵Eğer yaşantınızı ve uygulamalarınızı gerçekten düzeltir, birbirinize karşı adil davranır, ⁶yabancıya, öksüze, dula haksızlık etmez, burada suçsuz kanı akıtmaz, sizi yıkıma götüren başka ilahların ardınca gitmezseniz, ⁷burada, sonsuza dek atalarınıza vermiş olduğum ülkede kalmanızı sağlarım. ⁸**Ne var ki, sizler işe yaramaz aldaticı sözlere güveniyorsunuz.** ⁹Çalmak, adam öldürmek, yalan yere ant içmek, Baal’a buhur yakmak, tanımadığınız başka ilahların ardınca gitmek, bütün bu iğrençlikleri yapmak için mi ¹⁰bana ait olan tapınağa gelip önümde duruyor ve güvenlik içindeyiz diyorsunuz?”

Yeremya böylece, Tanrı’yı tanıyormuş gibi yapan, ama eylemleri ile O’nu inkar eden Yahudileri azarladı. Yeremya, kitabının on yedinci bölümünde sözlerine şunları ekler:

(Yeremya 17) ⁵RAB diyor ki, ‘İnsana güvenen, insanın gücüne dayanan, yüreği Rab’dan uzaklaşan kişi lanetlidir. ⁹Yürek her şeyden daha aldaticıdır; iyileşmez, onu kim anlayabilir? ¹⁰‘Ben Rab, herkesi davranışlarına, yaptıklarının sonucuna göre ödüllendirmek için yüreği yoklar, düşüncemi denerim.’

Yeremya bu sözleri ile, **Tanrı’yı tanıdıklarını ileri süren** Yahuda halkını uyardı ve onlara şu bilgiyi verdi: “Eğer günahlarınızdan tövbe etmezseniz ve Tanrı’ya dönmezseniz, Babil orduları Yeruşalim kentini ve bu kentin tapınağını yok edecekler ve sizler de onların köleleri olacaksınız!”

Bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz? Yahuda halkının, Rabbin kendilerine Yeremya peygamberin ağzından söylemiş olduğu söze saygı duyduklarını ve bu sözü yerine getirdiklerini düşünüyor musunuz? **Yahuda halkının çoğunluğu bu uyarıya kulak asmadılar!** Yeremya'nın söylediklerine kahinler bile inanmadılar. Gerçeği söylemek gerekirse, kahinler Yeremya'nın sözlerini işittikleri zaman onu tutukladılar, kırbaçladılar ve bütün bir gün ayaklarını zincire vurdular. Kahinler, Tanrı'nın, düşmanları olan Babillilere Yerusalim'e girmelerine ve kenti ve Süleyman'ın bina etmiş olduğu tapınağı yer ile bir etmelerine izin vereceğine inanamadılar. Onların düşüncelerine göre böyle bir şey asla gerçekleşemezdi. Kahinler bu yüzden Yeremya'ya öfkelen­diler, çünkü Yeremya Yerusalim'in yıkılacağını önceden bildirdi ve Tanrı'nın sözlerini bir kitap olarak yazdı.

Tanrı'nın peygamberi Yeremya'nın sözlerini kabul etmeyi reddeden kişiler yalnızca halk ve kahinler değillerdi. Aynı zamanda Yahuda kralı da Yeremya'nın sözlerini reddetti. Aslında kral, Yeremya'nın yazmış olduğu kitabı okuduğı zaman, bir bıçak alarak **kitabı kesti** ve avluda yana ateşe attı ve kitabın tamamı yandı. Yahuda kralının bu yaptığı korkunçtu; günahlarından tövbe etmedi ve Rabbin sözünü kabul etmedi. Evet, kral Yeremya'nın yazdığı kitabı yaktı. **Ama bu eylemi ile Tanrı'nın buyruğunu değiştiremedi.** Tanrı, bu durum karşısında Yeremya'yı, tüm Sözlerini başka bir kitaba tekrar yazması için yönlendirdi.

Yeremya kitabını çalıştığınız takdirde, **kralın, kahinlerin ve Yahuda halkının Yeremya'ya nasıl büyük bir eziyet çektirdiklerini,** onu sık sık zindana atıklarını göreceksiniz. Bir defasında Yeremya'yı, derin ve çamur dolu bir çukurun içine attılar. Ama Tanrı onu çukurdan çıkartması için Afrikalı bir adam gönderdi ve böylelikle Yeremya'nın yardımına koşarak onu kurtardı.

Burada üzerinde durulması gereken önemli bir nokta vardır; Yahudilerin çoğunluğunun peygamber Yeremya'yı **dinlemeyi reddetmelerine** rağmen, bu tutumları, onların başka herhangi birini dinlemedikleri anlamına gelmiyordu; kendilerini peygamber olarak adlandıran ama **sahte peygamberler** olan kişileri **dinliyorlardı.** Kutsal Yazılar bize pek çok kişinin Tanrı'nın peygamberleri olduklarını ileri sürdüklerini ama bu kişilerin aslında iki yüzlü sahtekarlar olduklarını bildirirler, çünkü onların bildirdikleri mesajlar **Tanrı'dan gelen mesajlar değillerdi.** Bu yüzden Yeremya Yerusalim'in üzerine düşecek olan Tanrı yargısını ilan ederken, sahte peygamberler Yahuda halkına şu sözleri söylüyorlardı: “Hayır, hayır! Yeremya'nın ilan ettiği felaket gerçekleşmeyecek! Babil, Yerusalim'i yık edemez! Tanrı'nın Tapınağını hiç kimse yıkamaz! Üzerimize felaket gelmeyecek! Başınıza gelecek olan tek şey esenliktir! Esenlikten başka hiç bir şey ile karşılaşmayacaksınız! (Not: Wolof kültüründe “Esenlik” her şeydir. “Nasılsın?” sorusunun olağan yanıtı her zaman için ‘Yalnızca esenlik içindeyim’ karşılığıdır.)

Ama Yeremya, tüm Yahudilere şu sözler ile konuştu:

(Yeremya 23) ¹⁶*Her Şeye Egemen Rab diyor ki, ‘Size peygamberlik eden peygamberlerin dediklerine kulak asmayın, onlar sizi aldatıyorlar. Rabbin ağzından çıkanları değil, kendi hayal ettikleri görüşleri anlatıyorlar.’²¹ Bu peygamberleri ben göndermedim, ama çabucak ortaya çıktılar. Onlara hiç seslenmedim, yine de peygamberlik ettiler.* ²²*Ama meclisimde dursalardı, sözlerimi halkıma bildirir, onları kötü yollarından ve davranışlarından döndürürlerdi!’*

Böylece Yeremya sahte peygamberlik eden bu kişilerin sözlerine karşı uyanık olmaları için Yahudileri uyardı. Ama her şeye rağmen ne yazık ki, Yahuda halkının çoğunluğu Tanrı'nın peygamberi Yeremya'nın yarısına kulak asmadı. Böyle yapmak yerine, **sahte**

peygamberlerin sözlerine inandılar. Tüm bunlara rağmen sonunda, **iş işten geçtikten sonra** kral, kahinler, halk ve sahte peygamberler, **Tanrı'nın gerçek sözünü** kimin ilan ettiğinin farkına vardılar. Farkına vardılar, çünkü Yeremya'nın Yerus alim'in yıkılacağına ilişkin duyurduğu her şeyin ger ekleştiiğini gördüler. Tanrı'nın Sözü her zaman gerçekleşir.

Kutsal Yazıların bu konuda neler söylediğine kulak verelim:

(Yeremya 52) ⁴*Yahuda Kralı Sidkiya'nın krallığının dokuzuncu yılında, onuncu ayın onuncu gününde Babil kralı Nebukadnessar bütün ordusu ile Yerus alim önlerine gelip ordugah kurdu. Kentin çevresine rampa yaptılar.* ⁵*Kral Sidkiya'nın krallığının on birinci yılına kadar kent kuşatma altında kaldı.* ⁶*Dördüncü ayın dokuzuncu günü kentte kutluk öyle şiddetlendi ki, halk bir lokma ekmek bulamaz oldu.* ⁷***Sonunda kentın surlarında bir gedik açıldı.*** (Böylece askerler Yahuda kralına yetişerek onu ele geçirdiler.) ⁹*Kral Sidkiya yakalanıp Babil Kralı'nın huzuruna çıkarıldı. Babil Kralı onun hakkında karar verdi.* ¹⁰*Sidkiya'nın gözü önünde oğullarını sonra da bütün Yahuda önderlerini  ld rtti.* ¹¹*Sidkiya'nın gözlerini oydu, zincire vurup Babil'e g t rdi. Sidkiya öldüğü güne dek ceza evinde tutuldu.* ¹³*Sonra Babil Kralı Nebukadnessar ve askerleri Rabbin tapınağını, sarayı, ve Yerus alim'deki bütün evleri ateşe verip önemli yapıları yaktı ve* ¹⁴*Yerus alim'i çevreleyen bütün surları yıktı.* ¹⁵*Komutan Nebuzaradan yoksullardan bazılarını, kentte sağ kalanları, Babil Kralı'nın safına geçen kaçakları ve zanaatçıları sürgün etti.* ¹⁶*Ancak bağcılık, çiftçilik yapınlar diye bazı yoksulları orada bıraktı.* ²⁷***Böylece Yahuda halkı ülkesinden sürülmüş oldu!***

Böylece **Tanrı'nın** peygamberi Yeremya'nın ağzı aracılığı ile önceden bildirmiş olduğu **her şey yerine gelmiş oldu.** Artık Yahudilerin hepsi Yeremya'nın sözlerinin **gerçeğin sözleri** olduğunu biliyorlardı. Ancak yine de bu bilgilerinin onlara pek fazla yararı olmadı,  nk n  şimdi Babil askerlerinin ellerinde tutsaklardı!

Bugün işlediğimiz dersi nasıl sonu landırmamız gerekir? Belki şu düşünce ile sonu landırabiliriz: Yargı Günü'nde, Adem'in soyundan olan herkes sonunda neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilecektir. Ama yine de, **Tanrı neyin doğru ve neyin yanlış olduğunu şimdi ayırt etmenizi istiyor -  nk n  Yargı günü geldiği zaman yery zindeki yaşam d neminiz sırasında hor görüp tenezzül etmediğiniz gerçekten haberdar olmanız size hiç bir yarar sağlamayacaktır.** Yargı Günü'nde tövbe etmek için artık çok geç olacaktır,  nk n  o zaman g nahlarınızın içinde mahvolmuş olacaksınız. Bu yüzden Tanrı Sözü şöyle der: *“Tanrı'nın uygun zamanı işte şimdidir, Tanrı'nın kurtuluş günü işte şimdidir.”* (2. Korintliler 6:2)

“Sevgili Kardeşlerim, her ruha inanmayın. Tanrı'dan olup olmadıklarını anlamak için ruhları sınavın.  nk n  bir çok sahte peygamber dünyanın her yanına yayılmış bulunuyor!” (1. Yuhanna 4:1)

Bir sonraki dersimizde, Babil'e sürgüne gönderilen Yahudilerin başlarına neler geldiğini göreceğiz.

Siz, Yeremya peygamber tarafından kaleme alınan şu vaat üzerinde düşünürken Tanrı sizi bereketlesin. Rab Tanrı şöyle diyor:

“Beni arayacaksınız, bütün yüreğiniz ile beni arayınca beni bulacaksınız.” (Yeremya 29:13)